

Legenda:

1 podręcznik**1** zeszyt ćwiczeń**1** załącznik

- Ćwiczenia wprowadzające litery ą i ę – wskazanie przedmiotów, w których nazwach znajdują się wskazane litery.
- Nauczyciel pyta, jakie samogłoski uczniowie już znają. Zapisuje na tablicy wszystkie samogłoski oraz ą i ę. Te ostatnie zakreśla kolorem. Mówi, że nazywa się je samogłoskami nosowymi. Uczniowie kładą palce na płatkach nosa, zatykają go i wypowiadają po kolei: a, e, i, o, u, y, ą, ę – powtarzają tę czynność kilka razy. Na koniec dzielą się swoimi spostrzeżeniami.

1 Nauczyciel czyta uczniom wiersz o samogłoskach nosowych (**załącznik nr 1**). Potem pyta, jaki dodatek wybrały te samogłoski, aby się wyróżniać. Następnie rozdaje uczniom **załącznik nr 2**. Uczniowie kolorują samogłoski i doczepiają im wybrany ogon. Na koniec prezentują swoje literki na forum. Na koniec nauczyciel dekoruje nimi klasę.

1 **Podręcznik, ćwiczenie 1:**
Przeczytaj sylaby. Powtórz za nauczycielem na głos sylaby i słowa.

- Uczniowie powtarzają za nauczycielem słowa i podnoszą odpowiednią literę – ą albo ę. Przykładowe słowa: *bąk, ręce, bębenek, mąka, wąski, tęga, wstążka, drąg, sęk, posępny, mosiądz, kąty, Kęty, lądy, gąszcz, gęsty, gołąb, gołębie, dąb, dęby, ząb, zęby, błąd, błędy, chcą, chcę, lubią, lubię.*

3 Nauczyciel rozdaje uczniom **załącznik nr 3**, który jest kontynuacją **ćwiczenia 1 z podręcznika**. Uczniowie powtarzają za nauczycielem sylaby, a potem słowa i zdania. Następnie łączą zdanie z odpowiednim rysunkiem.

1 **Ćwiczenia, ćwiczenie 1:**

Powiedz, co widzisz na ilustracjach. Połącz zieloną linią rzeczy, w których nazwach słyszysz ę. Połącz pomarańczową linią rzeczy, w których nazwach słyszysz ą, połącz je z literą ę. Podziel słowa na sylaby. Kłaśnij tyle razy, ile sylab ma słowo.

- Nauczyciel zapisuje na tablicy litery, słowa i zdania: *Ją, mąka, pąki, Kwitną pąki kwiatów. Ania z Magdą idą drogą, ę, zęby, Jędrek Myję zęby. Jędrek je lewą ręką.* Uczniowie przepisują je do zeszytu.
- Nauczyciel przeprowadza zabawę „Gąski, gąski do domu”.

2 **Ćwiczenia, ćwiczenie 2:**

Uczniowie rysują tyle kwadratów, ile słyszą głosek w słowie, które jest nazwą rzeczy przedstawionej na rysunku. Miejsca reprezentacji ą i ę kolorują na czerwono.

2 **Podręcznik, ćwiczenie 2:**
Rozwiąż rebus.

- Nauczyciel przypomina uczniom, co to znaczy, że litera wymienia się na inną (jak w wypadku ó i o). Tłumaczy, że ą może wymieniać się na ę.

3 **Ćwiczenia, ćwiczenie 3:**

Dopisz brakujące słowa tak, aby powstały pary słów, w których ą wymienia się na ę.

4 **Ćwiczenia, ćwiczenie 4:**

Dopisz brakującą literę.

3

Podręcznik, ćwiczenie 3:

Uczniowie nazywają produkty, które widzą w sklepie. Jeśli mają z tym trudność, nauczyciel przedstawia im nazwy produktów (**załącznik nr 4**). Uczniowie pracują w parach. Zamawiają produkty dla siebie i dla członków rodziny, używając konstrukcji, np. *Dla mamy zamawiam czarną kawę, dla taty zamawiam tartę cytrynową, dla brata zamawiam watę cukrową, dla siebie zamawiam babeczkę czekoladową.*

4

Uczniowie grają w grę „Ja mam, kto ma?” (**załącznik nr 5**). Nauczyciel rozdaje karty dzieciom w klasie. Każde dziecko ma przynajmniej jedną kartę. Nauczyciel zaczyna od pierwszej karty, mówiąc: *Ja mam czarną kawę, kto ma lody z polewą czekoladową?* I tak po kolei. Można wydrukować kilka talii kart. Wówczas uczniowie mogą grać w grupkach. Pierwsza osoba czyta swoją kartę i kładzie ją na środek, odpowiada osoba, która ma szukany produkt, zadaje pytanie i odkłada kartę na środek. Wygrywa ten, kto pierwszy pozbędzie się kart.

5

Ćwiczenia, ćwiczenie 5:

Z rozsypanych słów ułóż zdania.

5

Podręcznik, ćwiczenie 4:

Przeczytaj tekst.

4

- Kartka z kalendarza. Nauczyciel prowadzi krótką pogawędkę dotyczącą Międzynarodowego Dnia Języka Ojczystego. Przykładowe pytania: **Od jakiego słowa pochodzi określenie „ojczysty” (ojczyzna, ojciec)? Czym różni się język polski od innych języków, które znacie? Dlaczego język polski jest uważany za trudny? Gdzie można spotkać się ze wzorową polszczyzną?**
- Nauczyciel dodaje, że Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego rozpoczyna Miesiąc Języka Ojczystego, który trwa do 21 marca. W tym czasie organizowane są różne konferencje, konkursy oraz ogólnopolskie dyktando, w którym wylania się Mistrza Polskiej Ortografii.
- Nauczyciel prosi uczniów, aby otworzyli zeszyt ćwiczeń na pierwszej lekcji – tam, gdzie jest alfabet i wskazali litery, które są typowe dla języka polskiego, których np. nie ma w języku angielskim. Podpowiada, że kreski nad literkami i ogonki to znaki diakrytyczne.
- Nauczyciel opowiada uczniom krótko o Radzie Języka Polskiego i jej zadaniach: *Jest to grupa ekspertów, naukowców zajmujących się językiem polskim. Rada Języka Polskiego np. dba o to, aby język był używany zgodnie z zasadami, upowszechnia wiedzę na temat języka, rozstrzyga wątpliwości językowe. Rada Języka Polskiego zaniepokoiła się tym, że Polacy piszą często e-maile i SMS-y, nie używając znaków diakrytycznych, dlatego w 2013 roku została patronem akcji „Język Polski jest ą ę”.*

Ćwiczenia, ćwiczenie 6:

Nauczyciel czyta uczniom fragment wiersza, uczniowie zaznaczają głoski ę oraz ą. Następnie powtarzają za nauczycielem słowa z ą i ę.

6

Ćwiczenia, ćwiczenie 7:

Nauczyciel czyta uczniom dwa teksty. Najpierw tekst numer 1, potem tekst numer 2. Pyta, jak brzmi ten tekst po usunięciu znaków diakrytycznych? Prosi uczniów, aby w pierwszym tekście zaznaczyli na zielono wszystkie miejsca, w których pojawiają się znaki diakrytyczne. Następnie prosi, aby poprawili drugi tekst, dopisując zielonym kolorem brakujące znaki diakrytyczne.

7

Podręcznik, ćwiczenie 5:

Powiedz, z czym kojarzy Ci się ta grafika? Co robią te postacie? O czym myślą? Następnie uczniowie razem z nauczycielem czytają łąmańce językowe.

5

- Nauczyciel podkreśla ważną cechę języka polskiego – aby go poprawnie używać, trzeba odmieniać słowa. To sprawia duży problem osobom, których ojczysty język nie posiada tej cechy. Nauczyciel zadaje pytania, a uczniowie odmieniają rzeczowniki i czasowniki. Przykładowe ćwiczenie: *To jest mama. Kto to jest? Kogo tu nie ma? Komu dam prezent? Kogo widzę? Z kim idę na spacer? O kim mówię? A jak ją zawołam? Ja stoję, ty stoisz, a on? My, wy, oni?*

6

Podręcznik, ćwiczenie 6:

Znasz już kilka zasad dotyczących pisowni języka polskiego. Przyjrzyj się kolejnym przykładom i razem sformułujmy zasady, jakie są w nich prezentowane.

Kącik Inspiracji:

Wiersze: „Dlaczego ciele ogonem miele”, „Staszek”, „Literki”, W. Chotomska, „Ptasie plotki”, J. Brzechwa, „Rzepka”, J. Tuwim

Zabawa ruchowa w stonogę

Internet – hasło: Międzynarodowy Dzień Języka Ojczystego